

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van GO! basisschool Hendrik Conscience te OOSTENDE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 18119

Instelling GO! basisschool Hendrik Conscience

Directeur An POTTIER

Adres Stuiverstraat 81 - 8400 OOSTENDE

Telefoon 059-70.87.46

Fax 059-51.43.50

E-mail info@consciencesschool.be

Website www.consciencesschool.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Aan Zee

Adres Leon Spilliaertstraat 29 - 8400 OOSTENDE

Scholengemeenschap SCHOLENGROEP 27

Adres Ringlaan 18 - 8680 KOEKELEARE

CLB Interstedelijk CLB Gent

Adres Jubileumlaan 215 - 9000 GENT

Dagen van het opvolgingsbezoek 23-05-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 23-05-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 23-05-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ann BRYN

Teamleden Johan LAMOTE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	4
3.2 Lager onderwijs: Nederlands	6
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 22-04-2013 tot 25-04-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 25-04-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het team bewaakt de volledigheid, het evenwicht en de gradatie van het onderwijsaanbod. Dat is er op gericht de kleuters talrijke kansen te bieden om taalvaardigheden te oefenen. Het leerplan Nederlands is richtinggevend bij de planning van het activiteitenaanbod. Ook de observaties van de kleuters gebeuren doelgericht. Het schoolteam investeerde sterk in deskundigheidsbevordering rond effectief taalvaardigheidsonderwijs.

Historiek	Na de doorlichting van maart 2013 ging de school in september 2014 over van het gemeentelijk onderwijs naar het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Deze overgang had een weerslag op het verbetertraject. Hoewel het schoolteam bijna onmiddellijk na de doorlichting zelfstandig aan de slag ging met het doorlichtingsverslag, kwam dit pas vanaf september 2014 in een stroomversnelling.
Veranderingen in het beleid	

Professionalisering	Onder meer vanuit een analyse van het doorlichtingsverslag koos het schoolteam ervoor om te werken rond prioritaire bouwstenen: mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid. Het team startte met een grondige verkenning van het leerplan van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. In een eerste fase focuste het schoolteam op mondelinge taalvaardigheid en communicatieve vaardigheden.
Deskundigheidsbevordering	
<i>Nascholingen</i>	

Het schoolteam professionaliseerde zich op diverse wijze om de eigen deskundigheid te verhogen. Dit gebeurde met intensieve ondersteuning van de pedagogische begeleiding en door andere vormen van nascholing. Deze diverse vormen van professionalisering waren zowel gericht op een diepgaande verkenning van het leerplan als op het verhogen van de leerkrachtvaardigheid om de kleuterklassen en de hoekenwerking uit te bouwen tot een krachtige en talige speelleeromgeving. Intern begeleidt het beleidsteam het vernieuwingstraject via de personeelsvergaderingen, coaching van leerkrachten en klasbezoeken.

Het schoolteam is er zich van bewust dat dit vernieuwingstraject nog niet is afgerond. De teamleden kennen de resterende werkpunten. Ook voor de toekomst wordt verdere begeleiding voorzien.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i>	De resultaten van de professionalisering zijn duidelijk merkbaar in de praktijk. De kleuteronderwijzers kregen op een korte tijd inzicht in zowel de visie als de inhoud van het leerplan Nederlands. Het thematisch onderwijsaanbod vertrekt vanuit een relevante selectie van leerplandoelen waar de teamleden dan passende activiteiten aan koppelen. Het schoolteam bewaakt de volledigheid en het evenwicht van het aanbod. Om gradatie te realiseren, opteerde het team om geen combinatieklassen meer in te richten. De kleuteronderwijzers streven naar thema's die aansluiten bij de leefwereld van de kinderen. Er gaat systematisch aandacht naar woordenschatontwikkeling. Het team kan hierbij een beroep doen op een aantal net-eigen bronnenmaterialen. De woordenschatverrijking gebeurt op basis van een didactisch onderbouwde methodiek. Het schoolteam heeft voldoende aandacht voor de ontluikende en de beginnende geletterdheid. De bevordering van het leesplezier is een actiepoint van de school. Voorlezen en vertellen komen frequent voor, soms met ondersteuning van de oudste leerlingen van de lagere afdeling.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De kleuteronderwijzers streven ernaar om hun klas in te richten als een talige speelleeromgeving. Ze voorzien in specifieke hoeken die de ontwikkeling van de verschillende talige vaardigheden ondersteunen. Toch zijn er in de inrichting van de klassen en de hoeken nog ruime groeikansen voor een goed gestructureerd en talig aanbod. De school investeerde in luisterhoeken en in een abonnement op een digitaal boekenaanbod. De aanwezige boeken werden gecentraliseerd en geordend. Omdat de bevordering van het leesplezier een actiepoint is, bieden de kleuteronderwijzers boekenhoeken aan die thematisch zijn en dus geregeld een nieuwe invulling krijgen. Meer aandacht voor verschillende soorten boeken en voor zelfgemaakte (foto)boeken kunnen de betrokkenheid, het leesplezier en de talige interactie tussen kleuters nog doen toenemen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kleuteronderwijzers verzamelen zowel eigen observatiegegevens als informatie voor het kleutervolgsysteem om de ontwikkeling van alle kleuters in kaart te brengen. De geobserveerde items in het kindvolgsysteem zijn afgestemd op de doelen van het leerplan. Daarnaast hanteren de kleuteronderwijzers een genormeerde test om de taalontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen.

Begeleiding	De observaties en het kindvolgsysteem ondersteunen een voldoende brede beeldvorming van de kleuters. De kleuteronderwijzers zijn verantwoordelijk voor een brede basiszorg. Vanuit hun zorggevoeligheid en verantwoordelijkheidszin leveren ze inspanningen om deze brede basiszorg te bieden. Het schoolteam is er zich van bewust dat het nog een weg te gaan heeft om een aanbod op te zetten van intentionele en doelgerichte activiteiten die de (taal)ontwikkeling van risicokleuters op korte en op langere termijn ondersteunen (fases 0 en 1, de basiszorg en de verhoogde zorg van het zorgcontinuüm).
Leerbegeleiding	Het schoolteam bespreekt regelmatig kleuters met kans op ontwikkelingsachterstand op een MDO. De zorgcoördinator ondersteunt de klasleerkrachten bij het zoeken naar mogelijke oplossingen en activiteiten voor deze kleuters.
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	

3.2 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het schoolteam voorziet een aanbod dat aansluit op de verwachtingen van het leerplan waarbij de verschillende domeinen van Nederlands op een evenwichtige manier aan bod komen. Aansluitend bij de talige noden van de leerlingen gaat veel aandacht naar de vaardigheden luisteren en spreken. Het team streeft naar een doelgerichte evaluatie. Het schoolteam investeert adequaat in deskundigheidsbevordering rond effectief taalvaardigheidsonderwijs.

Professionalisering	De historiek en het gevolgde professionaliseringstraject zijn voor het team van de lagere afdeling hetzelfde als voor het team van de kleuterafdeling (zie blz. 4).
Deskundigheidsbevordering	Naast de studie van de visie en de inhoud van het leerplan Nederlands investeerden de onderwijzers in het verwerven van inzichten in effectief taalvaardigheidsonderwijs. Dit gebeurde prioritair voor de communicatieve, mondelinge vaardigheden spreken en luisteren. Daarnaast vergeleken en bestudeerden de teamleden onderwijsleerpakketten op basis van bepaalde criteria. Dat keuzeprocess is ondertussen afgerond.
Curriculum	Zowel het leerplan Nederlands als het onderwijsleerpakket zijn richtinggevend voor de planning en de concretisering van het onderwijsaanbod. Een grondige kennis en inzicht in de visie en de inhoud van het leerplan leiden er toe dat de onderwijzers kritisch kunnen omgaan met de toepassing van het onderwijsleerpakket. Ze streven naar een tijdsbesteding waarbij alle domeinen van Nederlands evenwichtig aan bod komen. Aansluitend bij de talige noden van de leerlingen gaat terecht veel aandacht naar activiteiten die de ontwikkeling van het luisteren en het spreken ondersteunen. De onderwijzers voorzien hierbij niet enkel in de activiteiten vanuit het onderwijsleerpakket maar vullen deze ook aan. De functionaliteit van de diverse opdrachten en taken is daarbij een belangrijk criterium.
Onderwijsaanbod	Voortbouwend op de kleuterafdeling is er expliciete aandacht voor een beklijvend woordenschatonderwijs.
<i>Referentiekader</i>	Het schoolteam investeert in een versterking van het leesonderwijs. Het focust daar vooral op een verhoging van het leesplezier en het stimuleren van een leescultuur.
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Het schoolteam heeft de intentie om vanaf volgend schooljaar een nieuw onderwijsleerpakket in te voeren. Dat keuzep proces is ondertussen afgerond. De criteria daartoe sluit aan bij de uitgangspunten van het leerplan en de talige noden van hun leerlingen. De school investeerde in het aantal en in de diversiteit van haar boeken. Ze centraliseerde en ordende ze. Via thematische boekboxen komen de boeken in de klassen bij de leerlingen terecht. Hoewel de teamleden streven naar een leerkrachtige klasomgeving, zijn er in de meeste klassen nog ruime groeikansen om een goed gestructureerde en ondersteunende leeromgeving te creëren. De teamleden maken gebruik van digitale oefenplatformen met het oog op motiverende en gedifferentieerde oefeningen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Het schoolteam maakt in hoofdzaak gebruik van de methodegebonden toetsen om de aangeboden leerinhouden te evalueren. Ze focussen daarbij niet uitsluitend op de technisch cognitieve aspecten van taal. Via de aangeboden kijkwijzers wordt ook de taalvaardigheid en de ontwikkeling van het luisteren en het spreken in kaart gebracht. Het schoolteam is overgestapt naar nieuwe genormeerde leestoetsen. Ook voor spelling zijn er genormeerde toetsen. De onderwijzers voeren in toenemende mate foutenanalyses uit om er een doelgericht verdiepend of remediërend aanbod aan te koppelen of om hun aanbod bij te sturen. Voor sommige leerlingen zijn er REDICODIS-maatregelen of een aparte leerlijn. Enkele leerlingen volgen Nederlands in een lager leerjaar.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Conform het zorgcontinuüm ligt een grote verantwoordelijkheid voor een brede basiszorg bij de klasleerkrachten. Ze krijgen daarbij frequent ondersteuning en input van de zorgcoördinator. De aanwending van differentiërende en remediërende werkvormen was dan ook een belangrijk item van het schoolontwikkelingsplan. Om de fase van de verhoogde zorg vorm te geven, waarbij zowel preventieve als remediërende begeleiding op langere termijn elkaar versterken, zijn nog flinke groeikansen. Het schoolteam heeft nog ruime groeimarge in het leren omgaan met en het uitvoeren van een functionele handelingsplanning. Ook heeft het team geen duidelijke en diverse strategieën om hardnekkig technisch zwakke lezers op een effectieve manier de noodzakelijke ondersteuning te bieden. De school voorziet planmatig in de ondersteuning van anderstalige nieuwkomers. Hierbij is zowel aandacht voor de zo snel mogelijke verwerving van een basiswoordenschat als voor de sociale integratie van deze leerlingen. Ook de verwerving van school- en instructietaal zit in het basisaanbod. De betrokken leerkrachten volgen hiervoor nascholing.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann BRY de inspecteur-verslaggever	An POTTIER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	